

ORADEA-MARE (NAGYVÁRAD)
10 Februarie st. v.
22 Februarie st. n.

Ese în fie-care duminică.
Redacțiunea în
Közép-uteza nr. 395.

Nr. 6

ANUL XXI.
1885.

Prețul pe un an 10 fl.
Pe $\frac{1}{2}$ de an 5 fl.; pe $\frac{1}{4}$
de an 2 fl. 70 cr.
Pentru România pe an 25 lei.

La despărțire.

SONET.

Lornesc de-acum în locuri depărtate,
Și nu gândesc să me rentorc vre-odată,
Iubita mea, femeie adorată!
Prăpastii netrecute ne-or desparte!

Voiu trece munți, voiu trece marea lată,
Unde privirea ta n'a mai străbate
Simțirea țernei pline de păcate,
Ce te-a iubit și o-ai iubit odată!

Lasă din ochiul teu o dulce rază,
Și calea mea cea tristă luminează;
Cu-un zimbet farmecă simțirea 'n mine!

Și decă glasul amintirei nu-ți vorbesce
Nimic de flacăra ce me topesce,
Atunci, iubita mea, rămâi cu bine!

Ioan N. Roman.

Datoria de onoare.

— Novelă. —

(Incheiere.)

Lăți mulțămesc . . . Soru-mea mi-a vorbit mult
despre dta. Mi-a povestit, că véra trecută ați
petrecut împreună la Biaritz.

— Da, da.

— Și că ați petrecut foarte bine. Cel puțin dânsa
a ramas încântată. Mi-a vorbit cu un adevărat entu-
siasm despre acele zile. Mi se pare, că inteleg motivul
acestei bucurii mari. Am ghicit, nu-i așa?

— Dar știu eu ce gândesci dta!?

— Ce gândesc? Ceea ce vęd. Și eu vęd, că i-ai
stърnit un sentiment, pe care dânsa încă nu l'a cu-
noscut.

— Eu?

— Dar cum te prefaci, par că n'ai ști! Om din
lume ce ești, a trebuit să afli de mult, ceea ce eu nu-
mai eri am aflat: că ai răpit inima ei.

— Dar eu nici nu m'am gândit la asta.

— Atât mai réu. Dta bărbat cu practică în ale
dragostei, n'ar fi trebuit să-i dai ocaziune a-și face niște
ilusuni.

— Dumneșeu mi-i martorul, că sânt nevinovat.
Nu i-am aprins nici cea mai mică schinteie a speran-
ței. Nu i-am spus nici odată o vorbă de amor.

— Dar i-ai vorbit adese ori cu simpatie.

— Da, pentru că îți séménă atât de mult. Când
vorbiam cu dânsa, imi părea că te revęd și-mi ren-
viam în memorie tóte momentele fericite din trecutul
nostru.

— Încă nu le-ai uitat?

— Am încercat. După ce părinții dta te-au si-
lit să te măriți după Iancu, am luat lumea 'n cap.
Am plecat cu gândul și cu dorința să-mi sting amorul,
să te uit. Doi ani am rătăcit prin lume, luând parte
la tot felul de petreceri; dar acele nu mi te-au scos
din memorie, mintea mea a ramas tot la dta, figura
dta a stat necontent înaintea mea. N'am mai avut
astêmpăr în străinătate, a trebuit să me rentorc în
țără; am venit la București să te revęd, acolo însă am
aflat că ești la Sinaia, am alergat dar aici . . . Ș-a-
cumă, revędându-te, află că te iubesc și acuma, că te
iubesc mai mult decât în trecut, căci de atunci amorul
meu a trecut prin mii de încercări și s'a întărit și
mai mult.

— Dta vorbești, par că n'ai ști ce s'a întâmplat.
Uități că eu sânt măritată . . .

— Dar ai fost silită. Nu de bună voie ai făcut
pasul acesta.

— Ori cum l'am făcut, e deja fapt. Nu se mai
póte nimici.

— Ba se póte pré ușor. Atêrnă numai dela dta.
N'ai decât să ții o vorbă și căsătoria se va des-
compune.

— A! Ită gândesci la divorț!

— Da.

— Nu me cunosci, decă crești că eu aș fi capa-
bilă să fac actul acesta. Ce fel! Să intristez pe acela,
care n'ar alt gând decât să-mi pregătescă momente
plăcete?! Să respălătesc prin trădare bunătatea bărba-
tului meu?! Să ptez numele lui, nume ce mi l'a dat
cu atâta fericire?!

— Dta vorbești . . .

— Cum trebuie să vorbească ori ce femeie, care
ține la demnitatea sa.

— Dar altele nu divorțéză?

— Altele vor fi având cauză.

— Și dta n'ai?

— Nu, domnule. Eu sânt de părerea, că pricina
divorțului nu póte vini dela noi înșine, ci dela persóna
de care voim să ne despărțim. E bine, decă persóna
aceea nu ne-a făcut nici un réu, ba ș-a dat tótă silința

să ne facă viața fericită: cum poate avea cineva tăria sufletească, să viească a respăta prin părăsire această bunătate?

— Dar decă nu o iubim.

— Acesta încă nu este un motiv de ajuns. Căci decă n'o iubim, pentru ce ne-am dat consimțământul la căsătorie? Trebuie să spunem atunci din capul locului, că n'o iubim și să nu jurăm fals înaintea altărilor?

— Așa-i, dar decă n'am putut?

— Atunci n'avem decât să îndurăm cu resignație sarcina vieții, ce sörtea ne-a împărțit. Da, domnule, o femeie numai atunci poate să se despărțescă de bărbatul ei, când simte, vede și e convinsă, că acela n'o iubesc. Dar femeia care știe, că bărbatul ei o adoră, ar sêverși un păcat grozav, de cumva totuș ar alunecă să facă pasul acesta.

— Astfel însă îți impuni un rol de martiră.

— Contrar, imi fac o datorie plăcută. Dta scii bine, că pe când m'am măritat, nu mi-am iubit bărbatul și că numai sila părințescă a fost capabilă să-mi impună declarațiunea de invoire. La început me simțeam foarte nefericită, dar Iancu al meu me întimpină în toate zilele cu atăta atențiune gingașe, me 'mpresură cu atăta farmec de dragoste: încât încetul cu încetul fruntea mea se 'nsenină. Atunci începui a vedé, că nu sânt atât de nefericită precum credeam, că am un bărbat bun care me iubesc din tot sufletul și care n'are altă dorință mai ferbinte decât să me fericescă. Și din momentul în care descoperii această, în toate zilele găsiam cauze nouă și mai nouă, care me 'ndemnau să 'ntimpin și eu cu delicatețe acele espresii ale amorului. Și cum amândoi căutam necontentii a ne face plăceri nouă, această nisuință imi stărnii în suflet o simțire nouă, până când în sfârșit într'una din zile aflai, că și eu iubesc pe bărbatul meu, că ne iubim amândoi!

Grigore devini galben și abia putu ingăna:

— Il iubesci dară?

— Da. Il iubesc, il ador! — răspuse ea cu entuziasm.

— Dar astfel ce am să fac eu?

— Datoria! Decă me iubesci și acuma, precum ții, datoria de onore a dtale este să nu-mi turburi fericirea. Ai să te retragi și să nu-mi faci nici un moment de neplăcere.

— Neplăcere? Am ajuns dar acolo, încât chiar prin presința mea să-ți fac neplăcere! E bine, fii linișcită dōmnă, că nu-ți voi turbura fericirea mare. Me voi retrage și ca să fii și mai sigură, voi ave curagiul să-mi sting viața.

— Dta nu vei face această.

— Cine me opresce?

— Eu.

— Un cuvânt al dtale imi poate da viață; dar refuzându-mi vorba aceea, n'ai puterea să me opresci ca să mor.

— Dta trebuie să trăesci.

— La ce să mai trăesc, decă nu poți fi a mea, decă nu me poți iubi?!

— Ai să trăesci pentru linișcea mea, căci de-aș scii că eu am fost cauza morții dtale, n'aș mai ave un moment lin. Ai să trăesci pentru ca s'. fii și dta fericit.

— Dar este cu puțință?

— Sânt multe fete în societatea română, care nu ț-ar refuza mâna și care ț-ar auri traiul.

— Se poate, însă eu nu mai sânt capabil să iubesc. Inima mea e mōrtă pentru totdeuna.

— Vorbesci ca un băiat de opt-spre-șeci ani. Dar

fi-vei dta cel dintău în lume, care ai iubit pe cineva și-apoi te-ai însurat cu alta?

— N'aș fi. Dar ț-am spus, nu mai sânt în stare să iubesc.

— Ai să fii, numai să-ți afli o consōrtă bună și iubitōre. Prin farmecul gingașiei sale, dēnsa îți va inspiră plăcerea vieții și îți va deșteptă amorul. Eu ț-am și găsit una. Ea te iubesc . . .

— Aristița?

— Da. Te asigur, că ea te-ar face fericit.

— Dar . . .

— Nu-ți place dōră?

— Intre toate câte am vedut, dēnsa imi place mai mult, căci — ț-am mai spus — îți sēmēnă de minune. E frumoșă, are spirit . . .

— Și inimă curată.

— Dar ce folos, decă eu nu pot s'o iubesc! Aș face-o nefericită.

— Incât pentru asta, primesc eu răspundabilitatea. Adă mâna!

— Nu, dōmnă, consciința nu me lasă ca să fac pasul acesta. Aș minți, de cumva i-aș spune c'o iubesc; nu m'ar crede nici dēnsa, căci tocmai eri i-am povestit, că numai pe dta te iubesc.

— Voi luă eu angagiamentul s'o conving c'o iubesci. Și fii sigur, că voi izbuti. Femeile nimica nu cred mai iute, decât aceea că sânt iubite.

— Dar pentru ce forțezi dta într'atata această legătură?

— Ți-se pare curios, nu-i așa, ca o femeie să stăruiescă cu atăta căldură în favorul surorii sale? De sigur nici nu e cuviincios — între străini; dar, pe temeiul legăturii nōstre din trecut, eu nu te mai pot consideră drept străin. Nu ț-am putut fi consōrtă, nu mai este permis să te iubesc, cu toate aceste trecutul acela a lăsat în inima mea o urmă neștersă, care me face să resimțesc necontentii, că noi sântem legați prin o inrudire spirituală.

— Ți mulțănesc de această declarațiune.

— Această inrudire imi dă curagiul să fiu sinceră cu dta. E bine, domnule, lumea știe că noi ne-am iubit; decă acuma te vor vedé aici, toți vor crede, că ai venit pentru mine, că amorul nostru nu s'a stins, ba că-l nutrim și acuma. Această credință este foarte jignitoare pentru onōrea mea de consōrtă; vei recunōsce dar și dta, că aici nu poți rămâne și că ai datoria să faci totul ca niște vorbe sinistre să nu-mi intunece caracterul.

— Da, da!

— Espedientul cel mai bun este ca să te 'nsori. Și ca lumea să vedă, că nu eu te-am atras aici și ca astfel nici bărbatul meu să nu me bānuescă: va fi mai bine, decă vei alege Aristița. Așa și eu am să fiu sigură, că vei fi fericit și asta mi-a fi o mângăere. Haid să ținem astăzi logodna!

— Prê te grăbești!

— Când un bărbat are să-și facă datoria de onore, atunci el nu poate întârziă nici un moment.

— Ai dreptate, însă . . .

În momentul acesta se deschise ușa și intră repede Aristița cu Iancu.

Copila părea că ș-a petrecut bine, căci ridea cu veselie și tocmai voia să povestescă surorii sale ce-a vedut, când zări pe Grigore și incremeni.

Iancu la rândul seu asemenea fu surprins și găsi cu neplăcere la soția sa pe fostul adorator al ei.

Un moment tăcură toți. Dar apoi Sevastia simțind greutatea situațiunii, se sculă repede și dișe lui Iancu și Aristiței:

— Am să ve spun o noutate mare și plăcută! Di

Grigore mi-a descoperit tocmai acuma, că este hotărît să ceară mâna Aristiței.

Impărtașirea acésta produse uimire generală. Iancu și Aristița se bucurau afară din cale, ăr Grigore se află în o perplesitate mare.

Iancu intrerupse tăcerea :

— Dar ce va răspunde Aristița ?

— Aristița mi-a spus mie încă eri secretul ei cel mare, — grăbi să dică Sevastia.

— Care va să dică lucrul e făcut de mult, — dișe Iancu. Așă dară n'am decât să te felicitez, iubite Grigore !

Și stringându-i mâna, adause :

— Pentru asta ai venit tu dar aici !

Și adresându-se Aristiței, incheiă :

— Și tu, fățarnico, nu mi-ai spus mie nimica ! Ai venit în acelaș tren cu Grigore, și nu mi-ai diș o vorbă despre el, ba — ca să ascundeți secretul și mai adânc — nici împreună n'ați vorbit ! Cade-se asta ?

Aristița nu eră în stare să grăescă nici un cuvânt. Ea priviă cu ochii ei mari negri spre Grigore, ca și când ar așteptă ca dânsul să începă a face deslucirile. Pentru dânsa scena acésta eră tocmai atât de surprindătoare, ca pentru Iancu. Totul i părea o glumă și nu voia să cređă.

Grigore simți în sfârșit, că trebuie să dică și el ceva. Curagiul Sevastiei il frapă. Un moment el esită, dar apoi numai decât vęđu, că nu este ertat să o desmintescă, pentru că atunci s'ar nasce un scandal mare, ar află lumea și vieța conjugală a Sevastiei s'ar tulbură pentru totdeuna.

În momentul acesta el își aruncă privirea spre Aristița și, nu sciea cum, dar ea i părea mult mai frumoșă ca pân'atunci, o vedea încântătoare ca nici odată.

Acésta descoperire il electrisă, i inspiră un fel de mândrie, care i dete curagiu să începă :

— Dâmsa Sevastia a descoperit secretul meu. În adevăr a fost secretul meu, căci pân'acuma nu l'am spus nici domnișorei Aristița. Dar acuma, fiind că se scie, vin și eu a-mi face datoria, — el apesă cuvintele din urmă, — și cer mâna domnișorei.

Aristița eră p'aici să leșine de bucurie. Inima-i palpită ferbinte. Sângele-i s'adună 'n față. Tremură și băgându-și ochii 'n pământ, tăcea.

Iancu se apropiă de dânsa și prindându-i mâna, o întrebă :

— S-acum să te auđim pe tine !

— Etă mâna mea, — răspunde dânsa, intinđându-și drępta spre Grigore.

Acela o prinse și o sărută.

— E bine, — incheiă Sevastia, — eu ve dau binecuvântarea ! Să fiți fericiți !

* * *

Prorocirea Sevastiei se realiză. Grigore și Aristița deviniră o păreche fericită. Dar, la dorința Aristiței, dânsii nu mai viniră să petrecă véra la Sinaia.

Iosif Vulcan.

Rugați-ve pentru mine !

(După *Millevoye*.)

n coliba solitară,

Visând la crudele-i chinuri,

Suferiă sërmanul bolnav

Și cu stînsele-i suspinuri

El dișea : „Om ni ai casei,

Césul rugei etă vine,
Clopotul rësună jalnic,
Ve rugați și pentru mine !

Și când veți vedé cascada
De verđi ramuri adumbrită,
Dișe-veți : Pe veci sërmanul
Jalea lui va fi sfârșită !
Veți veni pe-șle ei maluri,
Intonând cântări divine,
Și când clopotul sună-va,
Ve rugați și pentru mine !

Căci la ură, 'nșelăciune,
M'am opus necontentit ;
Unei viețe pré curate
Ađi aștept al ei sfârșit.
Scurtă-a fost vai ! a mea cale,
Mórtea pré degrabă-mi vine,
Dar urmez a sórtei lege,
Ve rugați și pentru mine !

Draga mea . . . amică demnă
De-o iubire-așă de-adâncă ;
Eu ț-am consacrat vieța . . .
Numai ađi te mai vęđ încă.
Plângeți ómeni ai colibei
Și când césul rugei vine,
Ca și scumpa mea iubită :
Ve rugați și pentru mine !

B. V. Gheorghian.

Spinzul.

— Din Botanica populară română. —

Spinzul, numit în Moldova *Spînz* ¹⁾ și *Spânț* ; ²⁾ în Muntenia *Spînz* ; ³⁾ în Transilvania *Erba nebunilor*, ⁴⁾ eră în Bănat *Spenz*, ⁵⁾ lat. *Helleborusniger* L. germ. *Schwarze Nieswurz*, e bun de mai multe lécuri atât la ómeni, cât și la vite, precum de *vătămătură*, de *durere de mēsele*, de *gălbază* și de *sânge rēu*.

Pe cei ce pătinesc de *vătămătură* femăile sciutóre îi vindecă în următorul mod : ieu o bucățică micuță de rădăcină de *Spinz*, o piséză până ce se face mai ca fărina de mărunțică séu, decă nu trebuie așă-și indată, o lasă și nepisată, o légă apoi într'o petecuță curată de fuior și așă legată o pun în holercă și-o fierb séu o lasă așă până ce iesă tot sucule dintr'ęnsa. După ce a fierț séu după ce a mocnit de-ajuns, scot petecuța cu rădăcină cu tot afară și o aruncă într'un loc indosit, pe unde nu ámbă nime, eră zama o strecură prin altă petecuță curată ca să nu remăie nici un fir de *Spinz* într'ęnsa căci, fiind *Spinzul* fórte veninos, ar puté celui bolnavul mai de grabă să-i strice, decât să-i folosescă. Din zama de-acésta îi dau apoi celui bolnav de *vătămătură* în mai multe demineți pe inima deșertă

¹⁾ C. Negruzzi. *Flora română*. publ. în „Fóia societății pentru literatura și cultura română în Bucovina. An. V. Cernăuți 1869 p. 95.

²⁾ Dr. Cihac. *Florile Moldovei*, publ. în Almanach pentru Arđel pe an. 1857 p. 29.

³⁾ G. Baronzi. *Limba română și tradițiunile ei*. Brăila 1872 p. 145.

⁴⁾ G. Bariț. *Vocabulariu de numele plantelor transilvane romănesc, latinesc, nemțesc și unguresc*. Publ. în *Calendariu pentru poporul român* pe an. 1858. Brașov p. 33.

⁵⁾ S. Manguica. *De însemnătate botanice romănesci*. Publ. în „*Familia*“ an. X. Buda-pesta 1874. p. 587.

câte un păhărel mic de băut, mai mult nu-i dau, căci dându-i mai mult ar pute să-i căsuneze dureri mari, ba ar pute chiar să-i atace și măruntaele. Și după ce-i dau de băut, decă vătămătura nu este smintită, îndată rămâne acolo unde se află și se vindecă, dar decă vătămătura e smintită, de și-i dau celui bolnav holercă de-acésta cu Spinz, vătămătura totuși nu se vindecă. Drept aceea holerca cu zamă de Spinz e bine de băut numai atunci, când vătămătura e la pântece, căci in casul acesta unde o apucă băutura, acolo șede, mai mult nu se stêrnesce. Êră când vătămătura e la inimă séu lăsată in jos, atunci nu e bine de băut zamă de Spinz, pentru că atunci bolnavul nu se vindecă. E de

gură, și cum o țin se dice că îndată le trece durerea.⁷⁾

Oile, cari au gălbază séu cãlbază, după cum spun românii din ținutul Dornei, séu ori și cari alte vite gălbăgite, se vindecă cu Spinz in următorul mod: Se ie rădăcină, se uscă bine, apoi se pisază séu se rișnesce fôrte mărunțel. După acésta rădăcina pisată se amestecă cu sare și cu tărițe de săcară și așa se dă apoi vitelor in tótă săptămâna odată de mâncat, însă numai tòmna, nici odată primăvera, căci decă se dă primăvera și mai ales oilor, atunci mieii din acestea se 'nvenineză și ele trebuie să lepede. In urma acestei proceduri oile precum și celelalte vite gălbăgite trebuie

Micuța pe gânduri.

insemnat mai departe și aceea că unora le suferă zama de Spinz, érá altora nu. Prin urmare să se deie de băut și mai departe numai celor ce le suferă, érá celorlalți nu. Așisderea, fiind că Spinzul e fôrte iute și rêu la gust, să mânânce bolnavul mai întéiu o lécă de zahar și abia după acésta să beie holerca in care a fost rădăcina cea de Spinz.⁸⁾

Cei ce au durere de mēsele fierb o bucățiică de rădăcină de Spinz in holercă și după ce o strecură ca și pentru vătămătură, ieu și țin holercă de-acésta in

⁶⁾ Dict. de Ilinca Buzilă și Zamfira Ignătóiei, românce din Frătăuși-vechi; Zamfira Tuniac din Crasna și M. Moloci din Calafinderei.

să se vindece de gălbază.⁹⁾

Rădăcina de Spinz însă se 'ntrebuințază de cătră români mai cu samă pentru vindecarea vitelor, cari s'au bolnăvit de sânger rêu.

Decă o vită capetă sânger rêu, adeca decă se sângeră, atunci îi slobod sânger cu o strîcnellă. Êr decă vèd că s'a trecut cu sângeratul, că nu-i trece după ce i-a slobodit sânger, atunci o spânzesc. Êr spânzirea acésta se face in doue chipuri și anume: vita bolnavă o stre-

⁷⁾ Dict. de Safta lui Pintelei Rosca din Poieni.

⁸⁾ Com. de dl P. Ursul, cantor bis. din Candreni și regretatul meu amic Petru Spēnul, fost teolog, din Poiana-Stampii.

pung mai întei c'o jumvală⁹⁾ la locul unde cred că o dore mai tare, și apoi in același loc, unde au strepuns'o, o spelă cu zamă de rădăcină de Spinz. Séu ieu vr'o câteva bucățele micuțe de rădăcină de Spinz și le légă la un loc c'o ațișoră. După acesta cresteză pielea vitei bolnave c'un cuțit la piept, la bărbii și a-nume drept între picioare, bagă prin creștătura acesta rădăcina Spinzului sub piele și acolo o lasă apoi cu ațișora atêrnată afară să steie trei zile. In restimpul acesta rădăcina de Spinz trage tótă rēutatea pe lângă sine, căci Spinzul are aceea putere de-a stringe tot sângele cel rēu pe lângă sine până ce dintru acesta se face un boț marș inchiegat. După trei zile, când tot

Alții români éráși îndătinéază de-a vindecă pe vitele, cari au sânge rēu, in chipul următor: Ieu rădăcină de Spinz și vr'o câți-va căței de Usturoiu, îi pisază împreună până ce se fac mărunței. După ce i-au pisat de-ajuns, tórnă intr'ênșii borș și fac un fel de mujdeiu. Mujdeiul acesta il dau apoi vitelor bolnave de bēut. Ér vitelor, cum il bēu, se dice că indată li se deschide gustul la mâncare și tot rēul se duce dintr'ênsele și vita bolnavă se însănêtoșéază.¹¹⁾

De familia Spinzului se mai țin încă și următorele plante, cari sânt românilor cunoscute după nume:

Spins séu *Érba-nebunilor* și *C . . . popii*, numit

Copila și galițele.

tragēnul, adeva tot sângele cel rēu e la un loc adunat, omul *ce-a spinzit* vita prinde ațișora cu care a fost legată rădăcina și-o trage afară. Dimpreună cu Spinzul iesă acuma și-o mulțime de punoiu și sânge rēu afară, érá vita incepte a se rădică și ai fi mai bine.

Unii români îndătinéază a spinzí vitele nu numai cu rădăcină, ci și cu frunză de Spinz.¹⁰⁾

⁹⁾ Sub cuvēntul „jumvală“ numit și „juvală“ ințeleg românii din Bucovina un fel de sulă lungă in forma unei *andrele*, însă neascuțită la vârș, cu care românii, inșierbintându-o in foc, bortesc *fluerele* ce le fac din ramuri de alun, dar mai cu samă ciubucele.

¹⁰⁾ Dict. de Z. Tuniac și Z. Ignătóiei, precum și de alte românce și români din Bucovina

astfel in Transilvania,¹²⁾ érá in România: *Érba nebunilor* și *Spânș*,¹³⁾ lat. *Helleborus purpurascens* W. K.

Cuțcurig séu *Bojotēi* și *Botățel*,¹⁴⁾ lat. *Helleborus odoratus* Kit.

¹¹⁾ Dict. de mai multe românce din Bucovina.

¹²⁾ Fl. Porcius. Flora phanerogama din fostul district al Năséudului. Sibiu 1881 pag. 154. — G. Bariț. Vocabulariu de numele plantelor, publ. in Calendariul pt. poporul român pe an. 1858 p. 30.

¹³⁾ Dr. D. Brândză. Prodrumul flórei române. Bucuresci 1879—1883 p. 5.

¹⁴⁾ Dr. D. Brândză op. cit. p. 518. — G. Baronsi op. cit pag. 128.

Spëns-stërp in Bănat, ¹⁵⁾ ăra in Transilvania sim-
plu *Spëns*, ¹⁶⁾ lat. *Helleborus vindis* L. germ. grüne
Nieswurz. Rădăcina acestei specii de Spînz se vede că
ăncă este bună de léc, pentru că Romăncele din Bănat
indătinăză a o culege, a o scóte din pămënt in ăiua de
Sân Tôder cel mare, 20 faur. ¹⁷⁾

S. Fl. Marian.

Bibliografie.

Vasile Alecsandri und die rumänische Literatur von Karl
Schrattenthal. Verlag von „Auf der Höhe“ Sacher-Masoch. Leip-
zig 1885 (8° mare pag. 23)

Sub acest titlu s'a publicat o broşură germană
asupra literaturii române poetice dinainte de
Alecsandri şi asupra activităţii poetice a marelui poet
romănesc.

Autorul broşurei e cunoscut in literatura germană
modernă, ca scriitor beletristic, recensent de cărţi şi
poet. Dênsul se ocupă pe lângă aceea şi cu literatura
română şi a scris in deosebite foi periodice germane
mai multe recenziuni simpatice asupra poeziilor ger-
mane de Carmen Sylva, a tradus şi a publicat in limba
germană: poveşti romănesci.

La anul 1879 a publicat in: „Deutsche Monats-
blätter“ (II. B) un tractat despre istoria teatrului ro-
mân sub titlul: „Zur Geschichte der rumänischen Li-
teratur und des rumänischen Theaters“.

Basa tractatului presente este cartea lui Petru Dulf
despre activitatea lui V. Alecsandri pe terenul literatu-
rei române (Alecsandri müködese a român irodalom
teren). Cu tóte acestea broşura germană nu e simplă
traducere, ci e o lucrare de sine stătătoare, o schită
pragmatică, ce din datele culese de Dulf îşi face con-
cisiunile sale.

Broşura se introduce cu o scurtă privire asupra
literaturii române poetice, începând cu Costin şi Dosi-
teiu, amintesce pe Haliciu, trece la Enache şi Iancu
Văcărescu, apoi la V. Aron, I. Barac, Conachi, Cărlóvă,
Beldiman, Asachi, Eliade Rădulescu şi ajunge in fine
la trinitatea: A. Mureşan, D. Bolintinean şi V. Alecsan-
dri; amintesce suferinţele României pe timpul Fana-
rioţilor.

Dup'acestea in descrierea biografică alui Alecsan-
dri atinge momentele cele mai insemnate din viaţa poe-
tului celui mai popular român şi finesce cu cunoscuta
strofă a 4-a din Cântecul gîntei latine, pe care o re-
produce autorul in traducere proprie aşá:

Am Tage des göttlichen Gerichts
Wird Gott der Allmächtige fragen:
„Lateinische Raçe, was hast du gethan
In deinen Erdentagen?“
Da wird dem Schöpfer aus ihrem Mund
Die stolze Antwort werden:
„Ich hab in den Augen der staunenden Welt
Dich, Herr, vertreten auf Erden“.

Trecënd acum autorul la apretierea activităţii şi
a succeselor poetice ale lui Alecsandri, le imparte pe
acestea in poezie lirică, narativă şi dramatică.

La finea acestor secţiuni termină:

Alecsandri este după cele spuse cel mai iubit poet
al României; dênsul e escelent pe terenul liric, noro-

¹⁵⁾ S. Manguica. Călındariu pe an. 1882 la notele din luna
lui februar.

¹⁶⁾ G. Bariş. Vocabulariul cit. publ. in Călınd. pt. pop. rom.
pe an. 1859. Braşov, p. 28.

¹⁷⁾ Sim. Manguica. Călındariul cit. la notele din luna lui
februar.

cos in poezia narativă, mai puţin insemnat ca drama-
tic. Fiind că insē tocmai pe terenul acesta a deschis
altora calea, asta ni se pare o faptă, pe care nu tre-
buie să o uite naţiunea sa, decât nu vrē să se facă
culpabilă de ingratitude. Corneille şi Raçine n'au fă-
cut mai mult pentru Francia. Poporalitatea lui Alec-
sandri la popor e deci justificată.

Cu astă ocaziune nu pot trece cu vederea trei
erori, ce am observat in broşura din cestiune şi pe cari
le indreptez aici. La pag. 3, unde se vorbesce despre
reacţiunea romănilor contra opririi l. române, in loc
de anul 1875 trebuie să stee 1785; asemenea la pag.
11, unde se face amintire de invingerea lui V. Alec-
sandri la Montpellier, stă 1869, ci trebuie pus 1878,
pentru că la anul acesta a fost premiat „Cântul gîntei
latine“.  r intorcëndu-me la pag. 3, coreg numele lui
Ioan Alecsandrescu in Ioan Văcărescu.

In fine atrag atenţiunea publicului român asupra
acestui product german;  r autorului îi doresc succes
pe calea apucată, pe care va fi petrecut de simpatiiile
poporului român!

Broşura se pôte comandá la: Licht & Mayer, Leip-
zig. Preţul 60 cr.

I. Lăzăriciu.

Alienaţiunea mintală in operele lui Sha- kespeare.

Hamlet, şi Regele Lear.

Regele Lear este tipul maniei acute, cu perióda ei
prodromică, cu fazele variate, cu alternanţa de linişte
şi de raţiune, de agitaţiune şi de incoherinţă, cu fasa
ei terminativă care este vindecarea de obicei a bólei.

De ce óre Shakespeare a ales un rege pentru a
represintă tipul maniei furióse? Când ne aducem a-
minte, că primul rege al dreptului divin, că Saul, pri-
mul rege al Israiliţilor a devenit alienat şi că numai
harpa încântătoare lui David îi procurá óre-care alinare
in agitaţiunea sa, putem crede că poetul şi-a ales sub-
iectul in testamentul vechiu şi-a voit să represinte un
adevăr. Capetele încoronate sînt espuse tot aşá ca şi
cealaltă omenire la acésta infirmitate. In secolul chiar
acesta George al III-lea al Englierei, Christian VII al
Danimarcei, Guillaume II al Olandei, Sultanul Murad şi
alţi suverani n'au fost isbiţi de demenţă? Regele Lear
devenit un suveran aşá de orgolios in cât „ori-ce om
tremură naintea lui“. Acésta putere nemărginită in eta-
tea lui naintată au fost cauzele predisponinte ale ma-
niei de care a fost isbit. El se complace linguşirile
curtisanilor lui, provócă adulaţiunea propriilor lui fiice
şi se lasă a fi înşelat de Gonerila şi Rigana prin pro-
testările lor false de iubire şi se supără din contra şi
uresce pe a treia lui fiică pe Cordelia pentru că acé-
ta, mai sinceră, este şi mai modestă in espresiunile ei.
Acest sentiment il impingea a-şi împărţi Statele intre
cele doue dintéiu fiice, unul din primele semne ale de-
bilităţii lui mintale, de a fi captat de unii in defavórea
altora.

In perióda acésta a bólei lui Lear nu constatăm
de cât doue fapte: alteraţiunea sentimentelor afective
care constitue prima fasă in general a tuturor bólelor
mintale, care şi trece fără a atrage atenţiunea familiei
şi a amicilor, şi temerea de a nu deveni alienat. Când
bufonul lui il intrébă: „Te rog unchiule, spune-mi decât
un nebun este un gentilom séu un arendaş“. „Un rege,
un rege, — respunde Lear. Acésta temere a aliena-
ţiunii am vęđut-o la mulţi indiviđi cari au fost isbiţi

mai târziu de paralizie generală și de diferite manii ereditare.

Fiicele lui Lear atunci nu mai recunosc că părintele lor a devenit alienat când încep deja accesese de violență și delirul incoherent. Delirul furios și turburarea ideatiunii isbucnesc după ingratitudea fiicelor lui. Prins într'o noapte furtună de un asemenea acces, el ese din casă și se precipită fugind prin câmpii și păduri urmat numai de amicul seu Hent și de credinciosul lui bufon. S'a creșut de unii, că turburările atmosferice n'au nici o acțiune asupra stării mintale a alienaților. Acțiunea acelor turburări este necontestabilă. Ea este une-ori favorabilă, une-ori agravantă a bôlei. Shakespeare a arătat multă observațiune practică în descrierea bôlei lui Lear. Acesta ne spune, că furtuna esterióră liniscesce pe acela ce o simte bubind în interiorul lui⁴.

Un alt fapt curios ce numai medicii de asile îl cunosc este că societatea alienaților devine un corectiv al ideilor delirante cari ocupă spiritul unora. Agitațiunea lui Lear se liniscesce când se află în fața lui Edgar. Acesta, pentru a scăpa pe părintele lui comitele de Gloster orbit și mutilat prin ordinul Gonerilei, simulează alienațiunea mintală. În fața cuvintelor cu totul incoherente ale lui Edgar, din care lipsesc ori-ce asociațiune și ori-ce logică, căci prin acesta se descoperă simulatorul, Lear tace, se gândește la propria lui turburare, confundă nenorocirea lui cu aceea a lui Edgar miser și sdrențeros, îl ia de filosof și de învățat, însă furia lui se potolesce. De câte ori n'am văzut liniscea și reflexiunea venind la indiviții alienați ce nime, nu le putea calma în sinul familiei lor îndată ce s'au găsit în spital împreună cu alți alienați, contrariu ideilor cari domnesc în lume că contactul alienaților este vătămător unui om suferind de o bôla mintală.

În multe scene ale acestei drame vedem pe regele Lear exprimând idei juste și sănătose. Este știut că numai în indemența înaintată, când crebrul a fost cu totul desorganizat, omul nu mai prezintă nici o schintee de rațiune și de conștiință. În toate celelalte bôle, și în mania furioasă în deosebire omul are momente lucide și exprimă idei adesea și apreciațiuni juste; căci în mijlocul ruinelor creerului nostru tot se mai pot găsi urme ale principiului nemuritor al sufletului.

Ori cât de agitat și de incoherent a fost regele Lear până aci, căci a mers până a confundă două taburele cu cele două ale lui fiice și a invita pe Edgar care simulă pe alienat ca să le judece, cu atât el devine linisțit și starea lui mintală se ameliorază când se găsește în închisóre, împreună cu fiica lui Cordelia, o probă mai mult că alienații cată să fie izolați și sustrași societății. Presința Cordeliei, ingrigirile ei, căutarea medicală îi amendază bôla, care se reduce în aceste condițiuni la o escitabilitate numai a sentimentelor afective, și în privința acesta Shakespeare a arătat un mare spirit de observațiune care devine mai evident în ultima scenă a dramei. Regele Lear găsește pe asasinul Cordeliei, pe când îi trecea ștrângul impregiurului gâtului ca să se creșă singură că ea s'a omorit, obiceiul ce-l practică și astăzi mulți criminali. Lear rădică corpul Cordeliei și-l duce la locul unde zăceau și acele ale Reganei și Gonerilei. În fața acestei vederi el este prins de o nemărginită durere care îi redă simțul și conștiința. El își recapătă, mai nainte de a muri totă luciditatea spiritului său; ceea ce este comun la mulți alienați înainte de a expira, chiar la aceia la cari bôla a devenit cronică. Cuvintele lui Lear sunt în momentele acele raționale și el își dă în fața lui Kent socotela de imensa sa nenorocire.

Regele Lear, ca și Hamlet, ca și Machbet sunt o dovadă că geniul își poate asimila prin o repede observațiune și prin o intuițiune, ca să dic așa, naturală, ceea ce noi punem ani întregi a învăța. Mechanismul sentimentelor și-a rațiunii, fie în stare de sănătate, fie în stare de pasiune, fie în stare de bôla, marele Shakespeare l'a cunoscut mai bine ca ori-cine și l'a descris într'un mod sublim și cu o penă maestrală în nemuritorile sale opere.

Dr. Șutzu.

Doine și hore populare.

— Din giurul Năședului. —

X.

Chii-mi plâng, inima-mi sécă,
Că n'am om, care să-mi placă;
Ochii-mi plâng, inima-mi cură
Că n'am om p'a mea regulă,
Că pe cine l'am avut
Și p'acela l'am perdut.

XI.

Măi bădiță, bădișor,
Dis'ai că-i fi puișor,
Dar ești șerpe mușcător:
Cu gura m'ai sărutat,
Cu limbile m'ai mușcat,
Nu te-ai temut de păcat,
Că te-or țipă dragii 'n iad.
Și-i fi talpă iadului
Și perină dracului?

XII.

Săracă inimă lină,
Cum te calcă reii 'n tină,
Fără nici un pic de vină;
De te-ar călcă cu dreptul,
Nu m'ar duré sufletul,
De te-ar călcă cu vina,
Nu m'ar duré inima:
Dar te calcă fără vină
Și me dore la inimă.

XIII.

Vine cucul de trei zile,
Peste munți, peste movile,
Nicăiri nu se alină
Până la mine 'n grădină,
Și se pune p'o turtea
Aprópe de casa mea,
Eu dic cătră cuc să-mi cânte,
El sbóră în sus pe munte,
Eu dic cătră cuc să-mi tragă,
El sbóră în sus pe crengă.
Frunză verde de măr dulce,
Mult me mir de tine cuce,
Vera vii, vera te duci,
Dar tu erna ce mânânci?
„— Mânânc putregaiu de fag,
Și vin de ve cânt cu drag,
Și bêu apă din isvor,
Și vin de ve cânt cu dor“.

Balul costumat din Lugoj.

Dacă străinii recunosc, atunci fără esagerare pot dice și eu, că „serata costumată” dela 12 l. c. arangiată de brava „Reuniune română de cânt” de aici a fost una din cele mai frumoase, ba prin splendorea și eleganța infățișării sale, a întrecut cu mult pe toate balurile arangiate în carnevalul acum trecut.

Acum pe la 8 ore din seară, sala destul de spațioasă dela „Regele Ungariei” se vedea a fi prea îngustă în proporțiunea numerosului public adunat.

Elita societății române lugojane, numeroși oșpeți veniți din depărtare, dar și mai numeroși străini, erau de față la această serată.

Dar până era să se începă producțiunea din partea corului Reuniunii, sala gema de șoptele frumoșelor și dragălașelor privighitori, ce circulau printr’ânsă; și cari prin eleganța toaletelor, frumuseța, variațiunea și splendorea costumelor și cu deosebire a pitorescului costum național purtat de numeroșe dăne și dșore, te făceau a te transpune într’o regiune feerică. Era imponentă infățișarea acestei serate.

Nu scieai ce să admiri! . . . Productele artei croitoriei moderne, strălucirea mătăsărilor, catifelei și a decorațiunilor; ori dora eleganța savelcâi, fiei și cămașei cu alțiță, produse ale țărâncii române? Și unele și altele erau frumoșe, dar pare-mi-se, că ceste din urmă prin eleganța infățișării lor întreceau cu mult pe cele dintâi.

Se făcu o tăcere mormentală și esecutarea următorului program se începă:

1. Din opereta „Javotte”: a) cântarea păzitorului de noapte, b) corul de patrolă, c) duetul cofetarilor, d) Recitativ și Brindisi, e) quartetul șerifilor.

2. Din opereta „10 bărbați și o femeie”: a) cântecul ștergătorului de cisme, b) corul „Êta-ne sântem aici”, c) solo și cor, d) hapei, noroc, noroc, e) duet, f) scena de producțiune.

3. Din opereta „Micul principe”: a) corul și introducțiunea.

4. Un solo de violină primejdios cu acompaniament de piano, constător din un adagio dureros, din un rondo melodos și din un finale inspăimântător.

Acest program, nu numai picant, avut în umoruri și interesant, dar tot odată și destul de dificil, a fost esecutat în cea mai mare armonie și precisiune din partea corului și a singuratecilor membrii ai Reuniunii, încât a pus în admirație și pe străini și pe toți aceia câți au luat parte la această serată.

După sêvêrșirea programului înmediat se începă danțul cu frumoșă „Lugojană”, care cu un adevărat animo a fost jocată de 100 de părechi, tot asemenea și „Ardelena” precum și 2 „Quadrille”. Mai apoi însă, când părechile se însăriră în pitoresca și romantica „Hora dela Sinaia” rondoul violilor jucători și a sprintenelor gazele mai nu mai încăpea în sală.

Așa și tot așa cei mai tineri cântând și danțând, er bătrânii delectându-se privind și admirând pe cei tineri, fără veste sosi ora de repaus, în care se arangă tot în folosul Reuniunii o loterie de jux, de unde fie-carele câștigă câte un obiect interesant, era dl Brancoviciu amasă publicul prin câteva producțiuni din arta magică, foarte bine reușite.

După ora de repaus se reîncepă erăș danțul cu

un animo din ce în ce tot mai potențiat și se continuă tot așa până demineta la dalbe dori; când fie-care se departă ducând cu sine o scumpă amintire a acestei frumoșe serate și o viuă speranță, că numeroșele dăme române lugojane nu peste mult ne vor surprinde cu vr’o invitare la o ședință de constituire în o „Reuniune de dame”. Timpul suprem a sosit, numai puțină voință și înțelegere între damele române lugojane, și mult simțita și de toți românii așteptata „Reuniune de femei” se va inaugura, spre mândria damelor române lugojane și spre fala nêmului nostru!

Din frumoșă cunună de dame și dșore, ce prin farmecul amabilității și eleganța infățișării au decorat această serată, am cunoscut pe dănele: Sidonia Major, Ecaterina Stoian n. Panaiot, Ecaterina Dogariu, Ecaterina Ianculescu, Etelca Martinescu, Hațeg, Gosgarie, Stolojan, Lazar, Rezei, Prostean, Pavel, Pestean, Iorga, Brancoviciu, V. Popoviciu, Tuculia, M. Pavel, Florescu, Barbu, Deutsch, Popovița, aceste toate în toalete. În costum național dănele: Rotariu din Timișoara, Bredicean, Popet, Elisabeta Henritzi. Dintre dșore am cunoscut dșorele: Sofia Martinescu, Mariora Vancea, Iulia Teodoroviciu, Silvia Ștefanoviciu, Nina Condali, O. Stolojan, sororile Ana și Aurelia Cobilaș, Schiszler, Brancoviciu, Sofia Pavel, Sofia Florescu, Sulyok, Pervu, Barbu, Ana Crăciun, Deutsch, Dobrei, sororile Andrei, Czeka. Apoi în costum național dșorele: Catinca Peștean, Stolojan, Curescu, Maria Stănescu, sororile Tuculie, și altele mai multe, pe care, durere! nu le cunosc.

Au intrat seara la casă 370 fl. v. a., din care sumă subtrăgându-se spesele, venitul curat se urcă la 200 fl. v. a. E de însemnat că choristele Reuniunii au fost toate costumate. Au mai apărut în costum național și câți-va tineri.

Borgovanul.

Ilustrațiunile din nr. presente.

I.

Micuța pe gânduri.

Ôre unde sbora cugetele micuței? Cotită pe mesă, dânsa își ficsază privirea în vèzduh și mediteză.

Înainte ea se află un mănunchiu de rose, din care fără ’ndoielă ar trebui să lege un buchet. Dar, în loc de a-și începe lucrul, ea se ’nadâncesc în regiunea fantasiilor.

Dora scie deja simbolul rosei? Sêu pôte s’a și furișat în internul ei necunoscuta durere, pe care o suferă cu atâta plăcere!?

Gândesc ea la cineva?!

II.

Copila și galițele.

Este frumos ocolul (curtea) dela sate. Dar numai atunci, dacă stăpânul sêu stăpâna sânt economi buni și au gust.

Între celelalte, veți acolo o mulțime de galițe, hore sêu ori cum le mai numim în diverse părți.

Când stăpâna sêu cutare altă femeie ese ca să le dea cucuruz, toate galițele s’adună cu bucurie și grăbesc a-și aduna nutrimentul.

Un astfel de moment dragălaș se represintă și prin ilustrațiunea din numărul acesta. O copilă vine să le ’mprășcie cucuruzul, dar cum ele toate o cunosc bine, sbora la ea, porumbeii s’aseșă pe umerii ei, încât dânsa nu mai pôte de atâta dragoste.

G. P.

Literatură și arte.

Di Ales. Tuducescu, care a apărut în publicitate prin foia noastră, a grăbit să-și retipărească scrierile într'un volum, pentru care anunțase invitare la abonament în vîra trecută. Însă fiind că nu s'au adunat atîtia abonați, să se plătescă cheltuelile tiparului, autorul a decis să-și publice scrierile în broșure, cari vor apăre tot la 15 zile, supț titlul: „Ore de petrecere”. Cu totul vor fi 6 broșuri de câte 3 côle și tôte la olaltă plătite înainte vor costă 1 fl. 20 cr., o broșură 25 cr. Broșura primă, apărută acuma, conține trei novele.

Documente istorice. A apărut la Bucuresci și ni s'a trimis tomul al treile din importanta colecțiune de documente istorice a lui Hurmuzachi. Titlul cărții este: „Fragmente zur Geschichte der Rumänen von Eudoxius Freiherrn von Hurmuzachi. Herausgegeben von königlich rumänischen Cultus- und Unterrichts-Ministerium unter der Aufsicht der königlich rumänischen Akademie der Wissenschaften. Dritter Band.” Care va să dică și Academia Română ș-a căpăt un titlu nou „regală”, ceea ce nu se află în statutele sale și care ne denunță o hiperloialitate din partea redacțiunii. Său pôte va fi numai o simplă greșelă de condeiu?

× **Un pictor român.** Sub titlul acesta „Bukarester Tagblatt” publică următoarele aprețări: La vitrina magazinului de musică și obiecte de artă Sandrovici, vedem espus un tablou lucrat de un june pictor român, dl Bălănescu, tablou care atrage atențiunea generală și care e considerat de cunoscători ca lucrare ce destăinuesce un talent însemnat. După cum sîntem informați, dl Bălănescu a absolvit școla de Bele-Arte de aci, dar din cauza lipsei de mijloce nu-și pôte continua studiile la o școlă de arte din străinătate. Se știe că Bucuresciul nu e locul unde un talent se pôte dezvoltă, și ar fi trist decă talente tinere ca dl Bălănescu ar perî aci în intuneric. Intreținerea școlei de Bele-Arte costă pe stat sume însemnate, dar ce noimă au aceste cheltueli decă absolvenților talentați nu li se dă mijlocul d'a-și completa studiile în străinătate? Români nu au până acum de căt forte puțini artiști și de aceea, când se ivesce cîte un om de talent, acesta ar trebui, după puteri, incuragiat; și pentru că în Bucuresci nu sînt Meceni, e de datoria guvernului să îndeplinescă rolul de protector al artelor frumôse.

✓ „**Drepturile omului**” se numesce un diar politic-social cotidian, apărut la Bucuresci. Comitetul de redacție este compus din dnii: Const. A. Bacalbașa, Al. Brăescu, Const. A. Filitis, A. Frunzescu, Const. Mille, Ión Nădejde, Al. G. Radovici, Paul Scorțean. Noul diar este redactat în forma diarului „Figaro” din Paris și tôte rubricile au de-asupra cîte o vignetă semnificativă și umoristico-satirică. În numărul prim se află o foită interesantă de dl Barbu Ștefanescu, care se sîmnă „dela Vrancea”, și un început de schițe din viața burghesă de dl Const. Mille.

✓ „**Literatorul**” din Bucuresci, care în anii trecuți eșia la intervaluri de 2—4 luni, acum a început să apară în fie-care duminică. Noi am primit numărul al doile. Pe acela nu mai vedem figurând numele dlui Al. Macedonschi. Acum ca prim-redactor e numit dl Th. M. Stoienescu.

Teatru și musică.

Sciri teatrale și musicale × *Dra Theodorini* este angagiată ca prima-donnă la opera italiană din Viena, care va deschide stagiunea sa acolo în 7 aprilie cu „Traviata”. — *Drele Bilcescu și Popovici*, cari au

plecat din Bucuresci la Paris pentru studiul musicii, au început a luă lecțiuni cu profesorul Marmontel. — *Dra Carlota Leria*, distinsa cântăreță română, întorcîndu-se din Odessa, va da luni în 11/23 l. c. un mare concert în sala teatrului din Iași, cu concursul mai multor artiști din localitate.

✓ **Dra Agata Bărsescu în Cernăuți** a fost împinată cu mare entuziasm. La sosire, societățile române culturale o așteptară la gară cu cununi, er mitropolitul i trimise trăsura. Prima-ora a jucat la 12 febr. st. n. în piesa „Des Meeres und der Liebe Wellen” de Grillparzer, ascultată, admirată și aplaudată cu frenesie de publicul care a indeseuit tôte părțile salei. Dra Bărsescu are cele mai de frunte cerințe, ca o persoană ce se devotază artei teatrale să-și pôte deschide o cale glorioasă. Un corp innalt, bine musculat, o talie destul de lungă, plină și perfect modelată, brațele și umerii de o formă sculpturală, o figură clasică, cu ochii vii și mari, gura bine pronunțată, nasul lungureț, sprincenele arcate, la tôte aceste se mai adaugă un păr negru strălucitor, de o abundență naturală din cele mai rare; un mers lin și maestos, o privire pētrundătoare și seducătoare. Dar pe lângă condițiunile aceste, dra Bărsescu mai posedă una din acele voci sonore și transportătoare care te face să lași totul ce-i real în giuru-ți, să-ți opresci din acțiune tôte simțurile, pentru a nu mai avē desvoltat, decăt pe acela al auzului. Să mai adaugim la aceste daruri neprețuite ale naturei, un alt dar și mai de preț decăt tôte: talentul interpretațiunii și instructiunea superiōră ce a primit și vom avē înainte-ne o artistă celebră, demnă de a fi admirată de lumea întregă. Succesul primului debut a fost mare. După reprezentațiune, artista se presintă în balul dat în onōrea ei de societatea „Armonia”. În ziua următoare dșora Bărsescu a jucat în tragedia „Egmond” de Goethe, însă înainte de scena închisorii fa lovita de o bōlă de inimă și nu mai putu jucă în sēra aceea. Piesa se continuă cu ceialalți actori, dar publicul părăsi sala. Într'una din seriile următoare, dra Bărsescu a jucat și romănesce.

✓ **Teatrul Național din Bucuresci.** În sēptēmăna trecută s'a reluat comedia: „După despărtenie” de dl G. Marian, jucată înainte cu 4—5 ani, dar cu alt sferșit. Acum autorul i-a făcut altă incheiere. Piesa a fost bine primită, precum a și meritat, căci are un fond dramatic și e scrisă bine. Dna Aristița Manolescu a jucat forte frumos; asemenea și dna Notara, dimpreună cu dnii Manolescu, Notara și P. Velescu. Joi la 12 febr. st. n. s'a jucat pentru prima-ora: „Doi sergenți”, dramă militară în 3 acte, localisată de dl T. Dunca, din limba italiană.

✓ **Musică în Teatrul Național din Bucuresci** face progrese mari. Maestrul Ștefanescu, inspirat de idealul de a creă o trupă de operă română, a izbuiit deplin cu „Boccacio” reprezentat romănesce. Acesta piesă a adus teatrului mai mult, decăt ori care altă piesă. Precum cetim în „Doina”, în curēnd se vor mai reprezintă pe scena Teatrului Național încă trei opere, grație tot inițiativei maestrului Ștefanescu și anume: „Scaul bărbaților”, libretul de dl G. Bengescu, musica de dl Ștefanescu; „Beizadea Epaminonda”, libretul de dl Iacob Negruzzi, musica de dl Caudela; „Fra Diavolo” operă de Auber, traducțiune. Se dică, că anul acesta se va mai reprezintă și opera „Linda”, de Donizetti, în traducere română. La esecutarea acestei opere va luă parte și gingașa privighetōre română dna Zoe Chrisenghi, precum și grațioasa dna Ștefanescu, cunoscută publicului iubitor de musică din Bucuresci.

✓ **Musică religiōsă în Romănia.** Aflăm din „Doina”, că dl Tocilescu, director al ministerului instruc-

țiunii și al cultelor, vedând starea de decădere în care se găsește serviciul religios în comunele rurale, din cauza lipsei de cântăreți, a cerut mitropolitului-primat să-i recomande o liturgie, arangiată pe muzică occidentală, pe care s'o trimită tuturor învățătorilor, ca s'o cânte cu elevii lor în biserică. Mitropolitul-primat, după avisul unei comisiuni musicale și în urma execuțiunii în prezența sa și a mai multor persoane distinse de către elevii școlii Domnița Balașa, a hotărât să recomande liturgia dlui Al. Podolean arangiată pentru două voci. Această liturgie este recunoscută de toți, câți au ascultat-o, ca cea mai nimerită pentru scopul arătat.

× **Concert în Cluș.** Inteligența română din Cluș a arangiat la 12 l. c. un concert, urmat de bal. Programul concertului a fost următoarea: 1. Ciprian Porumbescu: „Trei-culorul“, poezie intonată de corul junimii. 2. A. Glogovean: „Pe malul Oltului“, fantazie populară, op. 27 executată pe pian de dna Ana Pop. 3. Iosif Vulcan: „De ești Român, rămâi tu tot Român“, poezie declamată de dl Leon Scridon, jurist. 4. Briccialdi: „I vesperi siciliani“, duet pentru flaută, executat de dnii Octavian Boeriu jurist și Alesandru Andreșci medicinist. 5. Ch. de Beriot: „Concerto“ (D-dur) op. 16 pentru violină, cu acompaniament pe pian, executată de dșorele Ana și Sidonia Pop. 6. V. Alecsandri: „Cântecul gintei latine“ poezie intonată de corul junimii. Tote piesele din programă fure interpretate cu succes, mai mare efect făcând însă dșorele Ana și Sidonia Pop, cea din urmă la pian, ér a doua cu violina. Entuziasmul a fost mare și a acoperit cu aplauze și producțiunile celorlalți diletanți, cari asemenea au fost reușite.

× **Concert în Brașov.** Sâmbeta trecută Reuniunea română de cântări din Brașov a ținut o convenire colegială, cu danț, cu care ocaziune s'a executat următorul program: 1. a) Riedel. „Mierla cu vestmânt cernit . . .“ b) M. Hauptmann. „Când vré o părechie“, cor de dame și bărbați. 2. L. Denza „De m'ai iubi“, solo bariton, cântat de dl Butnariu. 3. Ioh. Brahms. „Cântec de séra“, cor de dame și bărbați. 4. Declamațiune. „Ana Dómna“, legendă de Vasile Alecsandri, declamată de dșora H. I. T. Popoviciu. 5. Iacob Mureșan. „Primăvera“, poezie de I. Lăpédac, terzet pentru sopran (dna Hareti Nemeș), tenor (dl I. Mureșan) și bas (dl P. Dima) cu acompaniament pe piano (dșora Octavia Russu). 6. I. Mureșan: a) Rapsodie românescă, b) Improvizațiune pentru solo pian, executate de compozitorul. 7. I. Mureșan. „Dorule odorule . . .“ cor de dame și bărbați. Dna Hareti Nemeș, ca totdeauna și de astă-dată, a fost aplaudată cu entuziasm; dra Elena Popovici a declamat cu mult efect, ér dnii P. Dima, I. Mureșan și Butnariu au cântat frumos. Corurile au fost escelente.

× **Corul plugarilor români din Semeac** a dat la 8 febr. st. n. un concert bine reușit supt conducerea învățătorului George Roșu. Corul execută cu precizie laudabilă piesele: Hora Sinaei, Deșteptă-te Române, Marșul armatei române, Cât e țera românescă, Tatarul și Junimea parisiiană, cari toate au fost intimpinate cu aplauze generale, ba unele și repetite. Au fost și trei declamațiuni: coristul G. Istin declamă poezia „Ce ne mai lipsese“ de Iosif Vulcan, coristul I. Verișan declamă „Moda de acuma“ asemenea de Iosif Vulcan, ér coristul Teodor Suciuc declamă poezia „Moș Martin“ de Iulian Grozescu. Publicul a acoperit cu aplauze toate declamațiunile. Apoi cu toții intinseră un danț până dimineța. Publicul a fost numeros, căci s'au adunat mulți și din comunele vecine: Pecica română, Șetin, Nadlac și din alte părți. Venitul curat s'a destinat pentru fondul corului.

× **O nouă piesă.** Cetim în „Doina“ din Bucuresci:

Péna cea atât de măiestră în zugrăvirea de tipuri a dlui Caragiali, fericitul autor al „Scrisorei pierdute“, va sfêrși în curénd o nouă piesă al cărui titlu: „Nunta la Tirchilesci“, îl dăm sub totă reserva. Iși inchipuesce ori-cine ce trebuie să fie această nouă piesă în care autorul are de pus pe scenă tipuri cu mult mai originale de cât cele din piesele i anterioare. După cât scim, putem anunța că vom vedé „Nunta la Tirchilesci“ în cursul lui marte viitor.

× **Teatru românesc în Basarabia.** Aflăm din „Liberalul“ dela Iași, ca un impresariu din Chișineu a venit în Iași și a angajat întreaga trupă a Teatrului Național de acolo, pentru a da o serie de vr'o trei-deci de reprezentații în Chișineu și alte orașe principale ale Basarabiei. Dorim tot succesul posibil, moral și material, acestei excursiuni artistice!

× **Societate corală în Bucuresci.** De câtva timp s'a întemeiat în Bucuresci o societate corală de dómne și de domni, care se intrunesc odată pe săptămână. Intrunirea din urmă s'a ținut la dna Ed. de Hertz. Printre persoanele ce fac parte din societate și care au asistat la intrunire, au fost dnele Radovici, Halfon, D. Ionescu, Mala, Florescu, Xenopol, dnii comite de Diesbach, Esarcu, Miclescu. Intrunirile se vor tiné de aci înainte odată pe săptămână în sala Ateneului.

× **Musicalii române.** Dl T. Cavadia a scris o romanță, care supt titlul: „Jalea mea“, va apăré la Gebauer în Bucuresci; dl Hübsch publică în ultimul număr al „Doinei“ un marș militar, supt titlul: „Bravii noștri“.

C e e n o u ?

× **Sciri personale.** *Maj.* Sa a dăruit din cassa Sa privata: pentru zidirea bisericii gr. române din Tirnova 200 fl. și pentru zidirea bisericii gr. cat. române din Găinari 200 fl. — *Regele României* a trimis comitetului balului român din Cluș 200 franci. — *Carmen Sylva* a fost distinsă de Academia jocurilor florale din Toulon cu titlul de maestra în arte: diploma, forțe frumos lucrată, se va remite prin dl V. A. Ureche. — *Dl V. Alecsandri* este numit trimis extraordinar și ministru plenipotențiar al României pe lângă președintele republicii franceze, în locul dlui I. Bălăcean dimisionat. Ilustrul poet a fost primit în săptămâna trecută în audiență de către regele și regina, cari l'au oprit la prânț, și cărora le-a cetit noua sa piesă: „Ovidiu“. — *Dl Petru Roșca*, oficial la consistoriul din Sibiu, a obținut majoritatea voturilor la alegerea de protopresbiter pentru tractul Turzii, la 12 febr. st. n.

× **Hymen.** *Dl Aureliu Cutean*, farmacist în Dobra hunadorenă, ș-a incredințat de soție pe dșora Aurelia Pop, fiica perceptorului r. în pensiune d. George Pop în Deva. Această festivitate familiară a intrunit în séra de 12 febr. st. n. 30 de persoane la ospitala mész a dlui George Pop, unde apoi petrecerea cu cântări românesce și cu danț a ținut până de către ziua. Afară de părinții miresei și ai mirelui luară parte: dl adv. dr. Lazar Petco cu dómna soție, procurorul de stat dl Simeon Horvat cu dómna și sora dnei, comerciantul Isaia Moldovan cu dómna și cu fiica lor dșora Vilma, dl profesor Ioan Lăzăriciu cu dna, dra Veronica Petco sora dlui avocat Petco, dra Sabina Moldovan telegrafistă, dl dr. Corneliu Moldovan și alți tineri. — *Dl Simeon Pocrean*, proprietar de tipografie în Reșița, la 9 febr. st. n. ș-a serbat cununia cu dra Maria Tulbure în Soceni. — *Dl dr. Iacob Major*, medic orășenesc în Lugoș, duminecă la 15 l. c. s'a fidanțat cu dșora Silvia Bogdan, fiica dlui Iulian Bogdan paroc în Bănat-Comloș. — *Dl Nicolae Comșa*, vice-notar la judecătoria

cercuală reg. din Sighișoara, la 8 febr. s-a serbat cununia cu dșora Rachira Boitan. — *Di Vasile Rebrean*, subnotar în Chiuză, în Ardél, la 15 l. c. s-a serbat cununia cu dșora Ludovica Diugan, prima diletantă teatrală din Beclén, fiind maritori dl și dna Petru Mureșan din Deș. După cununie, urmă o vială petrecere românească. — *Di Ilarion Bosga*, învățător la școala normală din Borgo-Prund, s'a incredințat cu dra Rafla Pascu din Simonesci.

Academia Română a ținut vineri în 1/13 febr. ședință publică. Cu asta ocaziune episcopul Melchisedec a ceit scrierile sale asupra unei călătorii în Bulgaria. În ședința sa lunară dela 7 febr. st. n. Academia a luat următoarea deciziune: „Vedând, că raportul anual al secretarului secțiunii istorice a Academiei relativ la Mișcarea literaturii istorice în România și în străinătate urmată în decursul anilor 1880 și 1881, publicat în Anale pe 1881—1882 (seria II, tom. II, sect. II p. 165—330) s'a tradus în limba germană și s'a adresat prin acesta la un cerc de ceitori mult mai numeros, putând provoca o discuțiune publică prin foile străine: Academia declară, că nu ia nici un fel de răspundere pentru părerile cuprinse în raporturile anuale ale secretarilor de secțiuni“.

Ateneiștii din București au serbat în săptămâna trecută a XX aniversare a fundării Ateneului român, scrie „Națiunea“. Cele mai multe din notabilitățile noastre literare și politice luă parte la această sărbătoare a inteligenței. Banchetul era presădit de dl Esarcu. Locurile de onoare erau ocupate de dnii Vas. Alecsandri, general Florescu. T. Maiorescu, V. A. Urechă, general Manu, Al. Orescu, Alesandru Lahovari, George Crețean, C. Boerescu, Grigorie Cantacuzino, Al. Petrescu. C. Olănescu, președintele societății politehnice, etc. La începutul banchetului, d. Esarcu a comunicat numeroșilor invitați câteva rânduri din partea Maj. S. Regelui, prin care Augustul președinte de onoare al Ateneului transmite urările sale pentru progresul acestei frumoase instituțiuni, menită a desvoltă împreună cu sentimentul frumosele arte și iubirea de patrie. Mai multe toasturi și discursuri au fost ținute.

Balul român din Viena, dat la 15 febr. st. n., după cum se depeșază de acolo, a fost splendid. A luat parte elita Vienei. Sala era admirabil decorată. Au fost de față protectorul balului, arhiducele Rainer, generalul Vaux, Rosetti, Solescu, prințul Schwarzenberg, prințul Stahrenberg, cav. de Lindheim și alții. Prestigiul din anii trecuți a fost susținut și de asta-dată.

Balul din Abrud, dat la 7 l. c. de Reuniunea femeilor române, a fost unul din cele mai splendide și mai cercetate baluri din câte s'au ținut în carnevalul acesta la Abrud. Comitetul Reuniunii, în frunte cu dna presidentă Ana Gall, a făcut tot posibilul, pentru ca balul să reieșă bine. Balul s'a început cu „Hora“, după care a urmat „Țarina“, danț abrudean, Romana însă nu s'a jucat. Dintre dame au fost de față dnele: Ana Gall, Ana Filip, O. Caiian, Ioana Bălos, F. Ternoavean, A. Ivașcu, Iosefa Ciura, Ana Lobonț, C. Adamovici, E. Pop, Ana Furdul, Teofil, Vaș, Todescu, Soica și dșorele: O. Teofil, E. Adamovici, A. Șuluț, I. Filip, A. Ivașcu, E. Ivașcu, E. Balta, Vișa, E. Șuluț, Crișan etc. Vinițul curat a fost 115—120 fl.

Balul stégului la Năseud, dat în 14 febr., n'a prę impoporat, cu toate aceste a fost animat. „Romana“ arangiată de profesorul Alexi, s'a jucat de douę ori. În costum național numai una domnișoră, M. Danila, s'a presintat. Dintre dame au fost de față: dómnele: Amalia Ciocan (în atlas cenușiu și stofă de dantele crême), Amalia Rusu (în catifea brună roșietică),

Elisabeta Tanco (în atlas bordo decorat cu alb și dantele), Lucreția Moșiș (în mētasă de rips rosa decorată cu atlas și dantele, toileta a fost cea mai elegantă din tot balul), Anastasia Popițan (în mētasă neagră), Letiția Stoica (în cashmir desinat cu stofă de dantele și talie de atlas albastru), Mina Mihailăș (în mētasă neagră), Elisa Anton (în mētasă neagră), Rosa Iofan, Susana Nescuț (în negru). Maria Grivase (în tül alb și talie bordo de brocat). Din frumoșă cunună de domnișore amintim domnișorele: Elena Pavel din Bistrița (în tül rosa cu talie de atlas și flori), sororile Emilia și Maria Mihailăș (în mul indic crême și talia albastră de satin), Angela Anton (în mul indic rosa și talie de catifea bordo), Maria Pavel (în alb decorat cu atlas și flori de nu me uită), Berta Putilean (în tül alb și talie crême) și Maria Danilă din Buda-Telnic (în costum). Petrecerea se termină la trei ore. Venitul curat a fost destinat în favoarea fondului pentru facerea stégului gimnasial.

Balul costumat din Oravița arangiat de Reunea de cântări de acolo în 14 faur a. c. a reușit bineșor. Petrecerea s'a început cu piesa comică „Botezul“ esecutat de corul bărbătesc în costume; a urmat apoi canțoneta comică „Trigemenii Păcaia, Tândala și Pecnelă“ în care au secerat deosebit aplaus dnii George Pocean, Andrian Purgariu și Lazar Dragoescu. Petrecerea a fost foarte animată și a durat până cătră duiă. Intre dansătoare au fost dómnele: Muntean, Ghiđiu, Trăilă, Paulovici, Vițan, Fischer, și domnișorele: Iuliana Dragoescu, Emilia Velcean, Efemia Neda, Iuliana Paleu (tôte în costum național), Maria Apostolescu (mexicană), Ginzkey (țerancă franc.). Elisabeta Purgar (husarcă), Sabina Pastilă (gitană), Cornelia Pocean, Elisa Miclea (din Rachitova), Lucreția Orza (din Cielova-roin.), Maria Boraciu (din Varadia), Popoviciu (din Mercina), Blanca Klauber.

Balul casinei române din Beiuș, precum scrierăm în nr. trecut, a reușit bine. Trebuie însă să adăugem, ceea ce de atunci ne-a vinit la cunoșcință, că la acest succes a contribuit mult gentila domnișoră Irina Antal, care a colectat pentru scopul acesta 80 fl.

Balul din Blaș, dat la 10 februarie, în folosul studenților săraci în cas de bôla, a reușit bine. intru-nindu-se un public numeros, încât sala de dans a devenit mică. Cele mai multe dame s'au presintat în costum național. Dintre danțurile românești s'a jucat Hora dela Sinaia și Călușerul și Bătuta. Dintre dantele presinte ni se însemnă numele următoare: dnele Uilacan, Rad și Pop și dșorele Emilia Nistor, Teresia Corvin, Iosefina Marcian, Eugenia Vintila. Fira Vlad și Maria Horșă. Petrecerea a ținut cu mult animo până dimineța. S'a observat cu mirare, că unele familii române din localitate, de asta-dată s'au absentat. Vinițul curat a fost destul de considerabil.

Balul „Furniceii“ în București. Comitetul Societății „Furniceii“ din București a dat, precum cetim în „Românul“ mercuri sēra în săptămâna trecută un bal splendid în sala Teatrului Național, la care a luat parte și regele, regina însă lipsiă fiind bolnavă. Sala era splendidă. Logile se deschideau ca niște imense cutii de ginvaericeale, de unde apăreau o grămadă de capete frumoșe împodobite cu flori, cu aur și cu argint. Jos era o lume nebună, care ca valurile unei mări, te luă, te aruncă, te atrăgea, te asvērliă, fără să poți eși la adăpost. Pe estrada tombolei, pe o mēșă imensă se vedeau aședate loturile foarte frumoșe. În drepta și 'n stânga se aflau patru roți invērtite neconținut de gingașe țerance și țerancele care dau bilete de loterie numeroșilor clienți ce le incongiură. La prima rotă erau dna generare Radu Mihai, o bogată țeranca

dela Pitești și dna Zoe Florescu, o splendidă ungu-
rnică din giurul Brașovului. Dna Eufrosina Ghica, o
plăcută fată din munți și dra Ralet, o sprintenă bănă-
țencă, învârtiau a doua. O lume nebună se imbulzia
la a treia, ținută de dna Stolojan, o generoasă țerancă
din Ilfov, elegantă ca toate țerancele de lângă capitală;
un vâl fin incungiuva capul și o salbă, zestrea unui
impărat, impodobiă un gât alb de lebedă. Alături eră
dșora Livia Majorescu. La a 4-a rotă eră dna Zoe Măl-
dărescu splendidă în țerancă dela Mehadia, pe cap un
tistimel galbën, camașa țesută cu fluturi de aur, talia
prinsă într'un mînten din cele mai elegante. Intre roți
eră un joc de cai, pe care îl conduceau în curse o
multime de țerăncuțe frumoșe. În dreapta și 'n stînga
se vedeau doue prevălii pline cu stofe romănesci, ți-
nute de dna C. Racovița, o țerancă dela Golești și de
dna Lucia Duca, o grățioasă muntencă dela Sinaia.
Lângă ușe te găsi ai la Monaco; dna Coralia Savescu,
rucărencă frumoșă și dna Elena Budiștean, țineau ru-
leta. Policandriul și girandolele aruncau o lumină fee-
rică. Schinteile de aur și de argint ale costumelor te
orbiau. Din paradis se aușiau acordurile un-i muzici
care făcea să se învîrtească muritorii de jos. Lanțuri
lungi de horă se întindeau ca niște șerpi, luând pe
toți în inelele lor. Șerpii se frîngeau d'odată, inelele se
puneau să sară; eră „Chindia”. Alt decor, bărbații și
damele își aruncau mîna pe după gât și băteau cu
talpa pe loc; eră „Bătuta”. Vederea eră frumoșă și
originală. Colierele de monedă se loviau cu sgomot și
pintenii militarilor resunau, accelerând danțul care de-
vinja vertiginos. Tote districtele țerii erau reprezentate.

✓ **Carnevalul în România.** *La Craiova* Societatea
„Carpații români” a arangiat la 1/13 febr. un bal în sala
teatrului Teodorini, în folosul școlilor române din Aus-
tro-Ungaria, supt patronagiul dōmnelor: Elena general
Angelescu, Ecatarina A. C. Brăiloiu, Ana G. Galațian,
Cecilia C. Cunceș, Elena I. Vercescu, Maria G. Brăta-
șian, Elisa major Fălcoian, Adelina Oltean, Maria P.
Chițu. — *La București* balul organizat de societatea
funcționarilor s'a dat joia trecută; a luat parte și regele,
regina însă n'a putut, căci a fost indispusă; costumele
naționale erau frumos și elegant purtate de mai multe
dōmne. — *La Iași* societatea pentru învățătura popo-
lului român a organizat în sâmbēta trecută un mare
bal în salonul dlui Galino, supt patronagiul dōmnelor
Natalia Suțu, Maria Petrovan, E. Lăpēdat, E. Vizanti,
M. Castano, M. Sipsom, P. Ivașcu și Sofia Bălăsan. —
Tot acolo și Reuniunea femeilor române a dat un bal
strălucit. — *La Galați* s'a dat un bal strălucit în fo-
losul spitalului Elisabeta Dōmna; costumele naționale
în mare numer oferiau o priveliște fermecătoare; dōm-
nele și dșorele care împărțiau buchete și carnețe, in-
cassară 1500 lei.

Carneval. *Pompierii voluntari din Seliște* lângă
Sibiu au arangiat sâmbēta la 2/14 febr. o petrecere
cu joc pentru scopuri filantropice. — *La Deș* s'a dat
în duminica trecută un bal în favorul bisericii gr. or.
de acolo. — *La Seini*, în comitatul Sătmar, tinerimea
școlară română, supt conducerea zelosului învățator
Ioan Cionca, a arangiat la 14 l. c. al doile concert,
urmat de dans, la care a luat parte și unii oșpeți plu-
gari din satele vecine Apa și Vama; venitul curat a
fost 35 fl., care erăș s'a merit pentru scopuri școlare
și literare; tot prin colectarea numitului învățator s'a
cumpărat pe sēma corului un fisharmonium. — *La*
Beba-vechie în Bănat s'a ținut în 5 februarie st. n. un

bal frumoșel în folosul școlii române gr. or. din loca-
litate, luând parte și neromânii de acolo.

✓ **Reuniunea femeilor române din Sibiu** anunță,
că la 12 febr. st. n. a expirat termenul pentru ridica-
rea căștigurilor din loteria de efecte arangiată de dēn-
sa. Cele neredicate pînă la acest termen au devenit
proprietatea Reuniunii. Licitarea obiectelor lăstate acolo
va urmă în luna acesta.

Logograf

de Mariōra Cornea.

Diminēta când s'arată,
Pe pămēt e încărcată;
Sōrele când a sfințit,
Pe pămēt s'a coborīt:
Lacrimi din ceri fără nor
Dau vieța plantelor.

Termenul de deslegare e 28 febr. st. n. Ca tot-
dēuna și de astă-dată se va sorti o carte între desle-
gători.

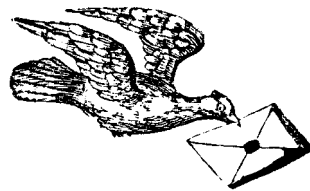
*

Deslegarea logografului din nr. 46: „Mihai Vite-
zului”, asasinul „Basta”.

Deslegare bună ni-a sosit dela dōmnele și domni-
șōrele: Maria Moldovan, Eufrosina Popescu, Aglae Po-
pescu, Zoe Dimbu, Minodora Micșunescu, Emilia Onciu
n. Ciavoșchi, Iconia Borca, Iosefina Pop, Nina Arde-
lean, Maria Popescu, Aurelia Crișan și Maria Popovici.

Premiul fu dobândit de dșora Nina Ardelean în
Secadat.

Poșta Redacțiunii.

Dorul meu. Gândit-ai dta se-
rios, că așă ceva se pōte publi-
că în fōia noastră sēu numai ai
făcut o glumă de carneval?

Parintele iubit. La noi nu se
potrivește.

Suspine. Nime nu crede des-
perațiunea asta mare. Novela
este o încercare nereușită, în
care nu găsim nici concepțiune, nici limbă.

Arad. Din nr 54 nu putem servi, de oră ce au apărut
numai 53 de numere, fiind că în anul trecut au fost 53 de du-
mineci. Din o fōie care apare odată pe săptămână nu pot să eșă
54 numere pe an.

Lugosi. Povestea va urmă dōră în nr. viitor. Dar te ru-
găm s'a scrii mai legibil și sa te servesci de ortografia adoptată
de noi.

Suvenire. Idei del'cate, dar nu sînt exprimate în formă
destul de poetică.

Călindarul săptămānei.

ȶiua sept.	st. v.	st. n.	Numele sântilor și sēr- bătorile.	Sōrele resare	Sōrele apune
Dumineca 1 din pairesimi Ioan I 44—52 inv. 4.					
Duminecă	10	22	Veturia	6 55	5 29
Luni	11	23	Sf. Ieremon. Blasiu	6 53	5 30
Martți	12	24	Sf. P. Meletiu Arch.	6 51	5 32
Mercuri	13	25	Cuv. Păr. Martinian	6 49	5 33
Joi	14	26	Cuv. Păr. Auxentiu	6 47	5 35
Vineri	15	27	Sf. Apost. Onisim	6 45	5 37
Sâmbetă	16	28	Sf. Mart. Pamfilu	6 43	5 38

Proprietar, redactor respunșător și editor: IOSIF VULCAN.

Cu tipariul lui Eugeniu Hollōsy în Oradea-mare.